

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

RUST IN VREDE

Een tragische levensschets in drie taferelen

door

1880

Sylva Deblanc

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen

2015

Nr.3255

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste VIJF tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel
www.sabam.be

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aanvraagformulier dat, degelijk ingevuld, minstens vier weken de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. moet worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

Stichting Bredero Auteursrechtenbureau
Valeriaanstraat 13
1562 RP Krommenie
www.stichtingbredero.nl

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *RUST IN VREDE* op te voeren moet de naam van auteur *SYLVA DEBLANC* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen. De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/2015/0220/003
ISBN- 978- 90-385-13317

© 2015 Toneelfonds J. Janssens/Sylva Deblanc
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Toneelfonds J. Janssens – Te Boelaerlei 107 – 2140 Bght Antwerpen
Tel 03 366 44 00 . Fax 03 366 45 01 . info@toneelfonds.be

PERSONAGES

(5 dames)

CLARA, vrouw van de overleden garagist Arthur

LAURA, dochter van Clara en Arthur

MIRIRAM, vrouw van de overleden dokter Victor Mussche

KATHY, moeder van de overleden zoon Lucas

ROOS, werkt op het kerkhof

DECOR

Decor: Een kerkhof. een brede middengang met in de fond een zitbank – links een rij van drie graven – rechts een rij van drie graven waarvan het middelste (dat van Arthur) nog zonder zerk is met verse bloemen en enkel een plaatje met een naam – het verste is enkel een gereedgemaakte put (zwart vlak omringd door planken) voor een komende begrafenis.

	Zitbank	
Camiel		Put
Victor		Arthur
Graf 3		Lucas

Een verhaal van schuld, opstandigheid, berusting en gemis. Het rouwproces na een overlijden is voor iedereen anders.

1ste tafereel

(Clara komt op geheel, in het zwart gekleed met een zwarte sluier voor het gezicht – luidop wenend. Laura, eveneens geheel in het zwart gekleed met een moderner zwart hoedje - ondersteunt haar moeder)

LAURA : Kom ma, we gaan nog eens tot bij onze pa.

(ze gaan rechts voor het graf staan met de verse bloemen en slaan beiden een kruisteken)

ROOS : *(op)* Dag Clara. *(geeft een hand aan Clara)* Mijn innige deelneming. *(geeft een hand aan Laura)* Mevrouw, innige deelneming. *(schudt het hoofd)* Arthur was zo een ferme vent. Niet te geloven.

CLARA : Bedankt, Roos.

LAURA : Bedankt, mevrouw. Dat is vriendelijk.

ROOS : Sterkte. *(af)*

CLARA : Het was een mooie begrafenis.

LAURA : Ja ma, er was veel volk.

CLARA : Zo'n mooie dienst. De pastoor heeft prachtige woorden gezegd in zijn preek. Zo kende ik onze pa niet.

LAURA : Ik ook niet ma en de pastoor waarschijnlijk ook niet. Kijk eens, zoveel bloemen hier op het graf. *(bekijkt de kaartjes die eraan hangen)* Een mooi bloemstukje van de krulbolders. Dat is chic van hen. Onze pa kwam nochtans niet zo veel naar de krulbolling van de club.

CLARA : Hij was hun sponsor. Hij heeft veel voor hen gedaan.

LAURA : Ma, ze kwamen ook allemaal naar onze garage met hun auto.

CLARA : *(wenend)* Och arme, Arthur. Het is zo rap gegaan. Ik kan het nog niet geloven.

LAURA : Ja, pa heeft niet lang gesukkeld.

CLARA : Ik moest hem naar de dokter gesleept hebben.

LAURA : Dat zou moeilijk geweest zijn, ma, hij woog 120 kilo.

CLARA : Hij voelde zich al een tijdje niet goed.

LAURA : Hij was een risicopatiënt. Veel eten, drinken en weinig bewegen. Hij nam de auto om bij de burens te gaan.

CLARA : Hij kon toch niet anders. Hij moest reclame maken voor de garage. Ik heb er zo'n spijt van. Ik moest mij kwaad gemaakt hebben en hem verplicht hebben vroeger naar de dokter te gaan.

LAURA : Ik ben er zeker van, moest hij naar de dokter geweest zijn, dat hij allerhande voorschriften doodgewoon in zijn zak zou steken, om ze er nooit meer uit te halen.

CLARA : Je hebt gelijk. *(ze haalt uit haar zak enkele verfrommelde briefjes)* Dit vond ik in de zak van zijn jas.

LAURA : Geef hier. *(bekijkt ze een voor een)* Een bloedverdunner, iets tegen te hoge cholesterol en iets tegen een te hoge bloeddruk.

(Clara weent hartstochtelijk)

Van wanneer is dat?

CLARA : Van vorige week. Twee dagen voordat hij ineen gezakt is. *(weent hartstochtelijk)*

LAURA : Kom, ma, zet u hier een beetje. *(laat haar op de bank zitten)* Het is uw schuld niet. Hij was geen klein kind meer.

CLARA : Ik kon de dokter aan huis laten komen. Dat heb ik nooit overwogen.

LAURA : *(gaat terug tot bij de bloemen)* Wat is dat hier? *(neemt een tuil bloemen die er verwelkt uitzien – bekijkt het kaartje)* Van tante Mie. Was die hier?

CLARA : Nee, ze was er niet want ze ligt al lang in ruzie met je pa. Wie heeft die bloemen daar neergelegd?

LAURA : Waarom had tante Mie ruzie met haar broer?

CLARA : Lange tijd geleden kocht tante Mie een tweedehandse auto van je pa. De eerste keer dat ze er mee reed, had ze een paaltje mee. Ze beweerde dat het stuur te los zat. Een week erna stond ze in de file op een hellende baan. Ze trok de handrem niet geheel op en bolde achteruit tegen een andere wagen. Ze beweerde dat de rem het niet deed.

LAURA : Is er daarom nog altijd ruzie? Ze kon het toch laten herstellen?

CLARA : Ze had ook al ruzie met haar burens. Uiteindelijk zijn tante Mie en haar man

Albert naar de Ardennen getrokken. Sedertdien hebben we niets meer van hen gehoord.

LAURA : Er was een Franstalig meisje dat me een hand kwam geven. Ik heb ze daarna zien babbelen met de kinderen van onze Marcel.

CLARA : Als Marcel daar nog contact mee heeft, dan moet hij dat zelf weten.

LAURA : *(draait het kaartje van de tuil om)* Er staat hier nog wat op dat kaartje. Voortijdig is zijn motor stilgevallen en die van mijn auto ook. *(trekt het kaartje er af en steekt het in haar zak)*

CLARA : Gooi die bloemen daar maar in de vuilnisbak.

LAURA : *(neemt de bloemen en werpt ze achter de scène – herschikt de andere bloemen op het graf)* Dat zijn uw lievelingsbloemen, hé ma. Ze zijn van ons, de kinderen en kleinkinderen.

CLARA : Uw pa wist niet dat er bloemen bestonden. Hij had daar geen oog voor.

LAURA : *(neemt nog een bloemstuk en leest het kaartje)* Het is niet te vertellen hoe erg het is. Het is niet te tonen hoe je zal worden gemist. Je Mariënrou. Wie is Mariënrou?

CLARA : Arthur, hoe kon je?

LAURA : Dat vraag ik mij ook af.

CLARA : Hoe kun je mij zo alleen laten. Ik zal het mijzelf nooit vergeven.

LAURA : Hier is nog een tuil bloemen van de mensen van het autokerkhof. Innige deelneming. We zullen je missen. Getekend: het personeel. Dat is raar.

CLARA : Uw pa ging daar dikwijls voor zaken.

LAURA : Dan zullen ze hem zeker missen. Ik vraag mij nog altijd af wie Mariënrou is. Kunnen we dat aan iemand vragen?

CLARA : Arthur weet.. *(zwijgt even)* ... zou dat geweten hebben.

LAURA : Dat is iets dat zeker is. Kom, ma, je zou beter een beetje rusten. Laat ons naar huis gaan.

(Laura ondersteunt Clara – gaan af – kruisen Miriam)

MIRIAM : *(op - kijkt achterom naar vertrekkende Laura en Clara - gaat links naar middelste graf - kijkt eerst even achterom naar het nieuwe graf)* Dag schat, hier ben ik weer. Heb je het gezien? Ja, je zag het waarschijnlijk al. Die prutser

zit tussen vier planken. Ik weet het, ik mag niet zo triomfantelijk klinken. Jij was zo niet. Als dokter mag je zo niet zijn, maar ik kan er niets aan doen. *(neemt het stof af van de zerk)* Je moet toch toegeven dat het een bricoleur was. Hoe dikwijls heb ik het niet gezegd. Ga naar een treffelijke garage met je auto. Maar nee, die knoeier was een dorpsgenoot en die hadden een voetje voor bij jou. Met een nieuwe wagen was het niet gebeurd. Dat kon niet, zei je, want die mens verkoopt enkel tweedehandse. Enfin, gedane zaken nemen geen keer. Er is niets meer aan te doen. Ik ben vandaag een beetje later dan gewoonlijk. Ik kwam Suzanne tegen. Ze is er nog kapot van. Ze heeft spijt dat je haar die dag naar huis voerde. Dat je die omweg nam. Je zou die veldweg anders nooit genomen hebben en die koe zou niet plots voor je auto gesprongen zijn. Dat zei ze. Ik antwoordde haar dat je je lot niet kunt ontlopen. Lees eens dat oude gedicht: de tuinman en de dood. Dat zei ik. *(haalt de verwelkte bloemen uit de vaas)* Het is toch niet erg dat ik elke dag langskom? Je weet hoe dat gaat, je doet dat omdat je denkt dat je dit moet doen als jonge weduwe. En voor je het weet wordt het een gewoonte. Ik ga nu zelfs naar de superette in deze straat. Dat is mooi meegenomen. *(droogt de vaas uit)* Uw vriend Peter was gisteren bij mij. Hij komt af en toe eens kijken of hij niets kan doen.

ROOS : *(op)* Dag Miriam. *(komt met bloemstuk en legt het links op het graf naast dat van de dokter)*

MIRIAM : Roos. *(knikt even)* Dat is toch het graf van Camiel Pretoria?

ROOS : *(kijkt naar de naam)* Ja, dat is hem. Hij is meer dan 90 jaar geworden.

MIRIAM : Mijn man was zijn huisdokter. Zijn vrouw is al lang geleden overleden.

ROOS : *(kijkt naar de zerk)* Ja, haar naam staat er bij. Theresia De Kerpel.

MIRIAM : Zij hadden geen kinderen en bij mijn weten waren er geen erfgenamen te vinden. Meer zelfs, er was niets te vinden om te erven.

ROOS : Terwijl ik hier op het kerkhof werk, zie ik wie er bezoek krijgt en wie niet. Elke maand komt er hier een bloemstuk toe. Dat is iemand uit Canada die de bestelling doet voor het graf van haar broer. Waarschijnlijk is dat een levenslange vaste opdracht want het graf van die broer is al lang verdwenen. Men heeft waarschijnlijk de opdracht vergeten te annuleren. Canada is zo ver van hier. Dat bloemstukje leg ik dan op een eenzaam graf. Zo is iedereen tevreden. Die dame uit Canada en vandaag Camiel. *(bekijkt het graf nog eens)*

Dat fleurt op. Nog een prettige dag. *(af)*

MIRIAM : *(haalt lege waterfles uit haar tas en gaat water halen achter de schermen - schikt een tuil verse bloemen in de vaas)* Morgen kan ik niet komen. Peter gaat een dagje naar zee en ik ben meegevraagd. ‘Het zal je goed doen’, zegt hij, ‘een beetje uitwaaien aan zee’. Ziezo, dat ziet er weeral fris uit. Ik ga nu mijn boodschappen doen. Dag schat, tot later. *(wil af)*

(Kathy op - zet zich op de grond in kleermakerszit rechts voor het eerste graf, met het hoofd in de handen)

(bekijkt de zittende Kathy) Ben jij Kathy van het witte huis? Gaat het?

(Kathy schudt langzaam het hoofd)

Je mag de moed niet laten zakken. Het zal beteren. Er moet nog wat tijd over gaan. *(af)*

KATHY : Lucas, mijn jongen, vandaag lukt het niet om verder te doen. Deze morgen was goed begonnen. Ik voelde mij goed. Ik ging eens grondig poetsen maar bij de eerste kast die ik verplaats gaat het al mis. Ik vond het T-shirt dat je niet wilde aantrekken die dag. Je gooide het zo ver je kon. Onder die kast. Het is daar al die tijd blijven liggen. Ik kan het nog altijd niet vatten. Hoe stom kon ik zijn. Ik moest geweten hebben dat je hoofdpijn echt was, dat het geen smoes was om niet naar school te moeten. Als moeder moest ik dat geweten hebben. Pas toen je flauwviel aan de schoolpoort had ik het door. Het spijt me zo. Kon ik de klok maar terug draaien. *(weent stilletjes met de handen voor het gelaat)*

ROOS : *(komt met hark langs)* Gaat het? Wil je een beetje water?

KATHY : *(heft het hoofd op)* Neen, dank je. Dat is heel vriendelijk. Ik weet het, ik ben de eerste niet die je zo ziet en ik zal zeker de laatste niet zijn.

ROOS : *(leunt op de hark)* Dat is waar, maar toch pakt het me elke keer. Ik kan alleen maar een glaasje water aanbieden. Veel is dat niet tegenover zo veel leed.

KATHY : Je beseft niet wat dat betekent, iemand die een beetje belangstelling heeft. De meeste mensen denken al vlug, ja, we hebben het al gehoord. Eens babbelen en zien dat er iemand luistert, dat is veel waard.